

Rapport

Projectnummer: 51003850 / 377675
Referentienummer: NL21-648800269-9922
Datum: 15-11-2021

Verkenkend natuuronderzoek Bakertand, Goirle

Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Definitief

Bakertand B.V.
Postbus 4308
5004 JH Tilburg

Verantwoording

Titel	Verkenkend natuuronderzoek Bakertand, Goirle
Subtitel	Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur
Projectnummer	377675
Referentienummer	NL21-648800269-9922
Revisie	D01
Datum	15-11-2021
Auteur(s)	Niels de Nijs
E-mailadres	niels.denijs@sweco.nl
Gecontroleerd door	Gijs Meijer
Paraaf gecontroleerd	
Goedgekeurd door	Maarten Mouissie
Paraaf goedgekeurd	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Kader van het onderzoek	4
1.3	Biodiversiteit	4
1.4	Ligging en bestaande inrichting plangebied	5
1.5	Voorgenomen ingreep	7
2	Wet natuurbescherming: onderdeel Natura 2000-gebieden	8
2.1	Toetsingskader	8
2.2	Inventarisatie	8
2.3	Analyse van de mogelijke effecten op Natura-2000	9
3	Wet natuurbescherming: onderdeel soortenbescherming	11
3.1	Toetsingskader	11
3.2	Methode	12
3.3	Planten	13
3.4	Vogels	14
3.5	Vleermuizen	16
3.6	Overige zoogdieren	18
3.7	Amfibieën en reptielen	19
3.8	Vissen	19
3.9	Ongewervelden	20
4	Natuurbeleidskader: Natuurnetwerk Nederland	21
4.1	Toetsingskader	21
5	Conclusie en aanbevelingen	24
5.1	Wet natuurbescherming: onderdeel Natura 2000-gebieden	24
5.2	Wet natuurbescherming: onderdeel soortenbescherming	24
5.3	Natuurnetwerk Nederland (NNN)/ Natuurnetwerk Brabant (NNB)	25
6	Kansen voor biodiversiteit	26

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De ontwikkelingsmaatschappij Bakertand Ontwikkel B.V. is in samenwerking met gemeente Tilburg en gemeente Goirle, voornemens tot de ontwikkeling van woningbouw op de locatie 'Bakertand' te Goirle. Ten behoeve van de ruimtelijke procedures heeft Sweco Nederland B.V. een verkennend natuuronderzoek uitgevoerd (referentienummer SWNL0244581, 20 november 2018)¹. Hierbij is de ontwikkeling getoetst aan de actuele wet- en regelgeving voor natuur (Wet natuurbescherming).

De begrenzing en de stedenbouwkundige indeling van het plangebied zijn gewijzigd waardoor de uitgevoerde natuuronderzoeken niet meer volledig dekkend zijn. Daarnaast is natuur dynamisch en zijn de onderzoeksresultaten van met name het onderdeel 'soortenbescherming' mogelijk niet meer actueel. Ook vanwege de juridische houdbaarheid van het natuuronderzoek is een actualisatie gewenst. Voorliggende rapportage betreft een actualisatie van het verkennende natuuronderzoek met als doel een toetsing van de actuele situatie en voorgenomen ontwikkeling aan de actuele wet- en regelgeving voor natuur (Wet natuurbescherming), om mogelijke schadelijke effecten van deze werkzaamheden op beschermde flora en fauna en beschermde (natuur)gebieden vast te stellen.

1.2 Kader van het onderzoek

We toetsen de voorgenomen werkzaamheden aan de wet- en regelgeving voor natuur binnen de volgende kaders:

- Wet natuurbescherming:
 - Natura 2000-gebieden;
 - Soorten(bescherming).
- Provinciaal beleid:
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN).

We richten ons met het verkennend onderzoek op het verkrijgen van een eerste inzicht in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het plangebied. Dit betreft toetsing van effecten op beschermde Natura 2000-gebieden, beschermde soorten onder de Wet natuurbescherming en op effecten die raakvlak hebben met het natuurbeleidskader van de provincie Noord-Brabant. In de voorliggende rapportage beschrijven we de noodzaak tot het nemen van vervolgstappen zoals aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek of eventuele nader te volgen procedures.

1.3 Biodiversiteit

Bij Sweco zien wij biodiversiteit als onlosmakelijk onderdeel van een duurzame gebiedsontwikkeling. Het is essentieel voor een gezonde, aantrekkelijke en toekomstbestendige leefomgeving voor mens, plant en dier. In onze visie zijn er bij elke ruimtelijke ontwikkeling mogelijkheden om natuurinclusief te ontwerpen, bouwen en handelen om zo de biodiversiteit te stimuleren. Wij geven in hoofdstuk 5 de conclusies over de wet- en regelgeving. Hierna volgt in hoofdstuk 6 een vrijblijvend op hoofdlijnen advies op welke wijze biodiversiteit toegepast en/of geoptimaliseerd kan worden in uw project. Wij

¹ Sweco, 2018. Verkennend natuuronderzoek Bakertand. Sweco Nederland B.V. Eindhoven, d.d. 18 november 2018. Referentie SWNL0244581.

staan u graag bij om deze adviezen in een vervolgtraject verder te concretiseren en vorm te geven.

1.4 Ligging en bestaande inrichting plangebied

Het plangebied Bakertand betreft het open landelijke gebied dat gelegen is tussen de stadskernen van Tilburg en Goirle (Figuur 1). De noordzijde van het plangebied grenst aan de Rijksweg A58 en ten zuiden aan de Rillaersebaan. De Abcovenseweg/ Stappegoorweg doorsnijdt het plangebied in noord-zuidelijk richting en vormt tevens een belangrijke verbinding naar Tilburg. Aan de westzijde wordt het plangebied begrensd door de bebouwing van Boschkens in de vorm van een muur. Ten oosten van het plangebied ligt de Hoge Wal aansluitend op de Oostplas, een grote ontzandingsplas. Hierbij ligt de Oostplas buiten de grenzen van het plangebied.

De identiteit van het gebied wordt in de huidige situatie bepaald door het agrarisch gebruik. De grote agrarische percelen liggen aan beide zijden van de Bakertand. Aan de Bakertand liggen een aantal boerenerven met bijbehorende erfbeplanting. De Bakertand ligt op de overgang tussen nattere broekgronden in het noorden en drogere hogere akkers in het zuiden. Dit verklaart de smallere slotenverkaveling in het noordelijk deel en de grotere percelen in het zuiden. In Figuur 2 is een impressie van de huidige inrichting van het plangebied weergegeven.

Figuur 1 Ligging en globale begrenzing plangebied Bakertand, te Goirle

Figuur 2 Foto impressie van het plangebied Bakertand, te Goirle

1.5 Voorgenomen ingreep

Het doel van de voorgenomen ingreep is het realiseren van woningbouw. Het beoogde woningaantal bedraagt circa 700 woningen. In Figuur 3 is een inrichtingsschets weergegeven.

Figuur 3 Inrichtingsschets Bakertand, Goirle

2 Wet natuurbescherming: onderdeel Natura 2000-gebieden

2.1 Toetsingskader

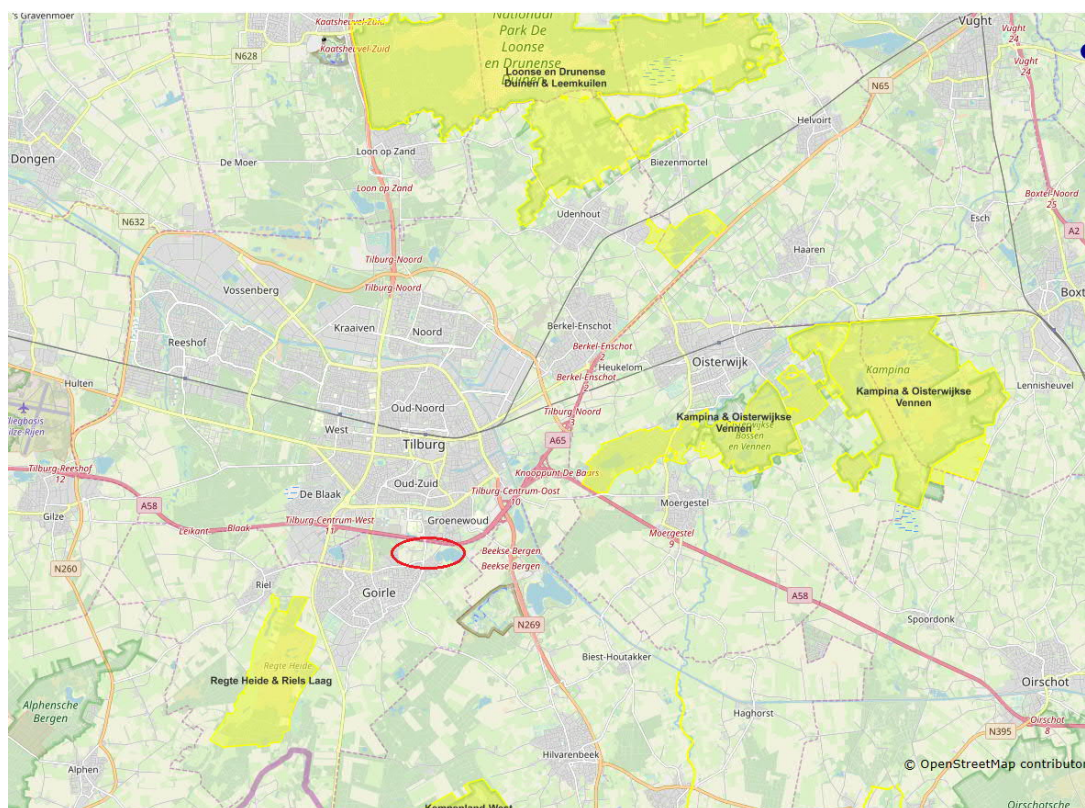
Bescherming van Natura 2000-gebieden vindt plaats op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb). Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn zijn aangewezen. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat de duurzame instandhouding van soorten en habitats binnen de Europese Unie wordt gewaarborgd. Daarbij zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor natuurlijke habitats en/of soorten. Dit kunnen behoudsdoelstellingen zijn voor habitats en leefgebieden van soorten die zich al op het gewenste niveau (kwalitatief en kwantitatief) bevinden of uitbreidings- respectievelijk verbeterdoelstellingen voor habitats en leefgebieden van soorten die zich nog niet op het gewenste niveau bevinden.

Om dit toetsbaar te maken, kent de Wet natuurbescherming een goedkeuringsvereiste voor plannen die significante gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, eerste lid, Wnb) en een vergunningsplicht voor projecten en andere handelingen die (significant) negatieve gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, tweede lid, Wnb). De goedkeuring of de vergunning wordt alleen verleend wanneer voldoende zeker is dat de instandhoudingsdoelstellingen voor het betreffende Natura 2000-gebied niet in het geding zijn. Wanneer significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden op grond van een passende beoordeling niet kunnen worden uitgesloten, kan alleen goedkeuring aan het plan of een vergunning voor het project worden verleend, indien een ADC-toets met succes doorlopen kan worden (artikel 2.8, vierde lid, Wnb). Dat betekent dat het project een dwingende reden van groot openbaar belang kent, er geen alternatieven zijn met minder grote effecten op Natura 2000-gebieden en compenserende maatregelen worden getroffen.

In de navolgende paragrafen is beoordeeld of er significante effecten kunnen optreden op Natura 2000-gebieden en zo ja, wat de benodigde vervolgstappen zijn.

2.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden is gebruik gemaakt van de Natura 2000-gebieden kaart van PDOK, beschikbaar via het Nationaal Georegister. Hieruit blijkt dat het 'Regte Heide & Riels Laag' het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied is, welke zich op 2,5 km van het plangebied bevindt (Figuur 4). Alle Natura 2000-gebieden binnen een afstand van 10 kilometer van het plangebied zijn weergegeven in Tabel 1.

Figuur 4 Globale ligging van het plangebied (rood omcirkeld) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (geel gearceerd).

Tabel 1 Ligging van plangebied ten opzichte van Natura-2000 gebieden

Natura-2000 gebieden	Minimale afstand tot plangebied (km)
Regte Heide & Riels Laag	2,5
Kampina & Oisterwijkse Vennen	4,0
Kemperland-West	5,8
Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	8,5

2.3 Analyse van de mogelijke effecten op Natura-2000

De Kampina & Oisterwijkse Vennen kwalificeert als Natura 2000-gebied op grond van Habitatrichtlijn. De kwalificerende soorten waarvoor dit gebied is aangewezen zijn gevlekte witsnuitlibel, gestreepte waterroofkever, kleine modderkruiper, rivierdonderpad, kamsalamander, drijvende waterweegbree. Daarnaast is dit gebied als zodanig aangewezen vanwege het belang voor broedvogels (dodaars, roodborsttapuit), en niet broedvogels (taigarietgans).

Het Natura 2000-gebied Kemperland-West is aangewezen op grond van Habitatrichtlijn. De kwalificerende soorten betreffen kleine modderkruiper en drijvende waterweegbree.

De Regte Heide & Riels Laag is tevens aangewezen op grond van Habitatrichtlijn. Dit gebied heeft uitsluitend een doelstelling voor enkele habitattypen.

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van Natura 2000-gebieden waardoor er geen sprake is van ruimtebeslag. Gezien de relatief grote afstand van het plangebied tot het Natura 2000-gebied, maakt het plangebied geen deel uit van het leefgebied voor kwalificerende habitat- en/of vogelrichtlijnsoorten van nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De kwalificerende (broed)vogelsoorten waar het nabijgelegen Natura gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen voor is aangewezen (dodaars, roodborsttapuit, taigarietgans), hebben geen ecologische relatie met het plangebied. Het plangebied bestaat voornamelijk uit agrarisch land. Voor roodborsttapuit is het plangebied geschikt, echter betreft dit een gebied gebonden soort waardoor het plangebied buiten de dagelijkse foerageerafstand van het Natura 2000-gebied is gelegen.

Effecten ten gevolge van de werkzaamheden, zoals verdroging, vernatting, optische-, licht- en geluidsverstoring reiken tot enkele honderden meters ver en zijn vanwege de grote afstand tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, met zekerheid op voorhand uitgesloten. Een nadere effectbepaling in de vorm van een Voortoets achten wij derhalve niet noodzakelijk.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden wordt gebruik gemaakt van een nog nader te bepalen inzet van mobiele werktuigen (onder andere graafmachines) en vrachtverkeer, hetgeen gepaard gaat met stikstofemissie. Deze emissie kan zich vrij gemakkelijk via de lucht over grotere afstand verplaatsen en zodoende een toename in stikstofdepositie veroorzaken op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Voor de Natura 2000-gebieden Regte Heide & Riels Laag, Kampina & Oisterwijkse Vennen, Kemperland-West, Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen zijn diverse stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van soorten met instandhoudingsdoelstellingen aanwezig. Negatieve effecten als gevolg van een toename van stikstofdepositie zijn daarom niet met zekerheid op voorhand uitgesloten. Om de effecten hiervan in beeld te brengen dient een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd.

3 Wet natuurbescherming: onderdeel soortenbescherming

3.1 Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. Hierbij worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.):

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.):

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.):

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel b. de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor *Vogelrichtlijn*- en *Habitatrichtlijn*soorten geldt dat voortplantings- en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of

vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond.

Voor *Andere soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond. Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de andere beschermde soorten geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet Natuurbescherming.

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de wet geldt een ontheffingsplicht. Een ontheffing kan alleen worden verleend indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is mogelijk om ten aanzien van Andere soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de Wnb, mits de voorgenomen activiteit als zodanig in de gedragscode is beschreven. Er is dan geen ontheffing nodig.

Naast bovengenoemde verbodsartikelen bevat de Wnb een algemeen geldende zorgplicht. Deze zorgplicht is te allen tijde van toepassing en geldt ook voor niet beschermde flora en fauna:

Zorgplicht (artikel 1.11)

- lid 1) Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
- lid 2) De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - onderdeel a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - onderdeel b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - onderdeel c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
- lid 3) Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

3.2 Methode

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied. Hierbij maken we onderscheid tussen het bronnenonderzoek en een oriënterend veldbezoek. Op basis hiervan volgt een habitatgeschiktheidsbeoordeling.

Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en omgeving. Hiervoor zijn onder andere landelijke (digitale) verspreidingsatlassen (waaronder

de NDFF-Verspreidingsatlas (www.verspreidingsatlas.nl), regionale verspreidingsatlassen en, wanneer beschikbaar, voorgaande onderzoeken geraadpleegd. Ook is data direct uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) gebruikt, uit de afgelopen 5 jaar.

Voorgaande uitgevoerde onderzoeken

Naar aanleiding van de resultaten van het verkennende natuuronderzoek uit 2018 (Sweco, SWNL0244581, 20 november 2018), is aanvullend soortgericht veldonderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde soorten. Het betreft veldonderzoek naar de soort(groep)en:

- Vleermuizen (Sweco, 19 november 2018. Referentie SWNL0234873);
- Steenuil;
- Kerkuil.

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een oriënterend veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling brengt samen met het bronnenonderzoek de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaats gevonden op 2 februari 2021, door Niels de Nijs, deskundig ecooloog van Sweco Nederland B.V.

Analyse en toetsing mogelijke effecten

Op basis van het bronnenonderzoek en de habitatgeschiktheidsbeoordeling wordt een inschatting gemaakt in hoeverre de te verwachten soort(groepen)en en/of het geschikte biotoop beïnvloed wordt door de voorgenomen activiteit. Hieruit wordt duidelijk voor welke soort(groepen) er nader (veld)onderzoek en eventueel aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wnb aan de orde is. Het onderzoek beperkt zich tot op grond van de Wnb beschermde planten- en diersoorten. Niet-beschermde Rode lijstsoorten die in het plangebied (kunnen) voorkomen, zoals diverse soorten paddenstoelen en vaatplanten, worden niet in het onderzoek betrokken omdat deze soorten niet relevant zijn voor toetsing aan de Wnb.

3.3 Planten

Actueel en potentieel voorkomende

Uit bestaande gegevens ontbreken waarnemingen van planten die beschermd zijn conform de Wet natuurbescherming (categorie Habitatrichtlijn soorten art. 3.5 en Andere soorten art. 3.10 Wnb), binnen en in de omgeving van het plangebied.

Beschermde planten betreffen (zeer) zeldzame soorten die doorgaans specifieke habitateisen aan hun groeiplaats stellen, veelal gekenmerkt door een gering verspreidingsgebied. Het plangebied betreft met name voedselrijke agrarische percelen, akkers, boerenerven en tuinen. Op basis hiervan kan gesteld worden dat het plangebied een voedselrijk biotoop betreft, hetgeen ongeschikt is als groeiplaats voor beschermde flora.

Effectanalyse

We sluiten het voorkomen van beschermde flora op voorhand uit. Dit op basis van bekende verspreidingsgegevens en het ontbreken van geschikt specifiek biotoop. Vervolgonderzoek naar beschermde planten is niet noodzakelijk.

3.4 Vogels

Actueel en potentieel voorkomende

Uit bestaande gegevens komen diverse waarnemingen naar voren van vogels met een jaarrond beschermde nestplaats. We hebben onder andere waarnemingen vastgesteld van de buizerd, steenuil, kerkuil, boomvalk, havik, sperwer, huismus, grote gele kwikstaart en gierzwaluw (Vogelrichtlijnsoorten art. 3.1 Wnb), die voorkomen in de omgeving van het plangebied. Van de soorten huismus, gierzwaluw, sperwer, buizerd zijn tevens waarnemingen bekend binnen de begrenzing van het plangebied.

Het plangebied is beoordeeld op de typisch elementen, die kunnen duiden op de aanwezigheid van nest- en rustplaatsen (categorie 1 t/m 5), evenals geschikt (jacht)biotoop voor deze soorten. We hebben tijdens het oriënterend veldbezoek, binnen (de invloedssfeer van) het plangebied, geen nesten van vogels met een jaarrond beschermde status aangetroffen. Wel is er een rustplaats (roestplek) van de kerkuil vastgesteld binnen het plangebied. Er zijn sporen aangetroffen van de kerkuil binnen het plangebied die duiden op een rustplaats. Het gaat om krijtsporen en braakballen in het oude schuurtje in het westelijk deel van het plangebied.

De steenuil en kerkuil zijn sterk gebonden aan kleinschalig agrarisch cultuurlandschap met de aanwezigheid van vee, oude schuurtjes en knotwilgen. Dit biotoop is binnen het plangebied lokaal aanwezig, waardoor het potentieel geschikt leefgebied vormt. De tuinen en boerenerven zijn hiertoe geschikt, gelet op de inrichting met fruitbomen, begrazing door vee, aanwezigheid van water, en aanwezigheid van voldoende dekking in de vorm van takkenhopen, hagen en ruige slootkanten.

Tijdens het oriënterende veldbezoek is een kerkuil rustend aangetroffen in de schuur in het westelijke deel van het plangebied (zie Figuur 5 en Figuur 2; foto 3). Dit bevestigt een functie als rust-/ roestplaats van de kerkuil. Tevens zijn er diverse braakballen en krijtsporen aangetroffen. Een essentiële functie van het plangebied als leefgebied voor kerkuil is dan ook niet met zekerheid op voorhand uitgesloten. Het aantreffen van een kerkuil en de aanwezigheid van braakballen en krijtsporen, bevestigt een functie van het schuurtje als roestplaats. Tevens vormt het plangebied jachtbiotoop voor de kerkuil.

Figuur 5 Roestende kerkuil en (kruit)sporen en braakballen van kerkuil in het westelijk schuurtje

Huismussen en gierzwaluwen verblijven en broeden vermoedelijk in de bebouwing (woonhuizen/schuren) binnen het plangebied en in de directe omgeving. Aangrenzende tuinen van deze woningen vormen potentieel geschikt leef- en foerageergebied van beide soorten. Indien gebouwen geamoveerd worden, is aanvullend onderzoek naar huismus en gierzwaluw noodzakelijk.

De grote gele kwikstaart is sterk gebonden aan (stromend) water. Binnen het plangebied ontbreekt optimaal leefgebied. Met name de Oostplas vormt optimaal habitat voor de grote gele kwikstaart. Dit wordt bevestigd door bestaande waarnemingen allen afkomstig rondom de Oostplas. Dit deel valt buiten het plangebied.

De ransuil broedt en roest bij voorkeur in naaldbomen met goede dekking. Er zijn geen slaapplekken van de ransuil bekend of aangetroffen binnen het plangebied. De ransuil foerageert mogelijk incidenteel binnen het plangebied, gelet op het open karakter, hetgeen geschikt is als jachtbiotoop. Het betreft echter geen essentieel foerageergebied gezien het ontbreken van (bekende) broed- en roestplaatsen in de nabije omgeving van het plangebied.

De sperwer is gebonden aan halfopen landschappen, zoals parken, tuinen en bossen met jonge naaldbomen. Met name daar waar de biotoop aantrekkelijk is voor prooidieren, zoals kleine zangvogels. Het plangebied is lokaal mogelijk geschikt als leefgebied van de sperwer. Gelet op het ontbreken van dicht (naald)bos vormt het plangebied geen optimaal geschikt broedbiotoop. Het plangebied wordt hooguit incidenteel gebruikt als foerageergebied. Het betreft hier echter geen essentieel foerageergebied gelet op de aanwezigheid van voldoende beter geschikt (jacht)biotoop in de directe omgeving. Dit

geschikter foerageergebied grenst aan open landschap en dichte bosjes op erven. Daarnaast zijn er geen rust- en nestplaatsen van de sperwer aangetroffen binnen het plangebied.

Optimaal leefgebied van de havik bestaat uit de combinatie van bos met geschikte nestbomen en open landschap om te jagen. Binnen het plangebied ontbreekt aaneengesloten bos waardoor het geen potentieel leefgebied voor de vormt. Er zijn geen rust- en nestplaatsen van de havik aangetroffen binnen het plangebied.

Boomvalken broeden veelal op oude kraaien- of eksternesten die gelegen zijn langs bosranden en houtwallen in open landschap zoals heiden, hoogvenen en moeras. Met name daar waar het habitat aantrekkelijk is voor libellen en zangvogels die beiden dienen als voedsel voor de boomvalk. Het plangebied is gelet op de huidige inrichting als open agrarisch land niet geschikt als leefgebied voor de boomvalk.

De buizerd staat bekend als opportunist en is hierdoor veelal niet gebonden aan een specifiek (jacht en broed)biotoop. Mogelijk foerageren buizerds (incidenteel) binnen het plangebied. Gezien de buizerd opportunistisch is in zijn voedselkeuze is er geen sprake van essentieel leefgebied. De directe omgeving van het plangebied is vergelijkbaar, dan wel geschikter als leefgebied voor de buizerd gelet om de aanwezigheid van open landschap als gevolg van grote aaneengesloten percelen wat als kwalitatief beter jachtbiotoop fungeert. Daarnaast zijn er geen vaste rust- en nestplaatsen van de buizerd aangetroffen binnen het plangebied.

Effectanalyse

Het plangebied biedt geschikt biotoop voor de huismus, gierzwaluw, steenuil en kerkuil. Het geschikte leefgebied voor huismus, gierzwaluw en steenuil bestaat uit de woningen, schuren en bijbehorende (boeren)erven. Indien deze elementen aangetast worden en/of gebouwen geamoveerd worden, zijn negatieve effecten op deze soorten niet op voorhand uitgesloten. Aanvullend soortgericht onderzoek is dan ook noodzakelijk.

Van de kerkuil is een rust-/ roestplaats vastgesteld in een schuur binnen het plangebied. Desbetreffende schuur met een functie als roestplaats voor de kerkuil (Figuur 2, foto 3), dient echter wel gesloopt te worden. Derhalve zijn effecten op de rustplaats van de kerkuil niet op voorhand uitgesloten. Aanvullend soortgericht onderzoek is noodzakelijk.

Men dient tijdens de uitvoeringsfase rekening te houden met de aanwezigheid van algemeen voorkomende broedvogels tijdens het broedseizoen. Algemeen voorkomende broedvogels kunnen snel tot broeden komen. Alle broedgevallen zijn beschermd. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot augustus. Echter, afhankelijk van de lokale meteorologische omstandigheden, kan deze periode eerder of later beginnen en eindigen. Van belang is dat broedende vogels niet zodanig opzettelijk verstoord worden gedurende het broedseizoen, dat de gunstige staat van instandhouding van de soort in het geding komt.

3.5 Vleermuizen

Actueel en potentieel voorkomende

Uit bestaande gegevens blijkt het voorkomen van de gewone en ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en watervleermuis binnen het plangebied en in de omgeving van het plangebied. Onder de Wet natuurbescherming zijn

alle vleermuissoorten beschermd conform bijlage IV van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5 Wnb). Bestaande waarnemingen van vleermuizen nabij het plangebied hebben uitsluitend betrekking op jagende/foeragerende waarnemingen.

Vleermuizen maken soortafhankelijk onder andere gebruik van oude bomen met holtes en spleten als rust- en voortplantingsplaats. In het plangebied zijn diverse bomen aanwezig die kunnen vigeren als zodanig door de aanwezigheid van gaten, kieren en spleten.

Vleermuissoorten zoals de gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn typische gebouw bewonende soorten. Zij verblijven o.a. in spouwmuren of onder dakpannen, mits deze over een geschikt microklimaat beschikken. Het plangebied betreft open terrein met bebouwing (woonhuizen en schuren). De gebouwen binnen het plangebied bevatten veelal een spouwmuur en toegang tot de open ruimte in de muur. Dit maakt de bebouwing geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Indien er voornemen zijn tot het amoveren van gebouwen is aanvullend onderzoek naar het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen in deze bebouwing noodzakelijk.

Vleermuizen maken gebruik van lijnvormige structuren en elementen, zoals bijvoorbeeld bomenlanen, bomenrijen, houtwallen en watergangen als vliegroutes. Met name voor het verbinden van foerageergebieden met verblijfplaatsen zijn deze elementen van belang voor vleermuizen als functioneel leefgebied. Dergelijke lijnvormige elementen zijn in de omgeving van het plangebied aanwezig in de vorm van een bomenrij langs de Lage Wal en de Abcoveneseweg, tussen de Nieuwe Tilburgseweg en de Bacseweg.

Indien er voornemens zijn tot de kap van betreffende bomenrijen, is aanvullend onderzoek naar de daadwerkelijk functie voor vleermuizen noodzakelijk. Daarnaast kunnen de (bouw)werkzaamheden tijdelijke verstoring veroorzaken op de functie als vliegroute van de omringende bomenrijen in de vorm van lichtverstoring.

Geschikt jachtbiotoop voor vleermuizen bestaat uit (half)hoge, insectenrijke (kruidenrijke) vegetatie. Het overgrote deel van het plangebied bestaat uit open terrein met kort gemaaid gras en akkerland. Het is aannemelijk dat vleermuizen foerageren rondom de groenelementen binnen het plangebied. Kwalitatief hoogwaardiger foerageergebied is aanwezig op zeer korte afstand van het plangebied, nabij de Oostplas ten oosten van het plangebied.

Effectanalyse

De gebouwen (woonhuizen en schuren) binnen het plangebied zijn geschikt als rust- en voortplantingsplaats voor vleermuizen. Verblijfplaatsen voor vleermuizen in de bebouwing is derhalve niet op voorhand uitgesloten. Indien er voornemens zijn om bebouwing te amoveren, is aanvullend soortgericht onderzoek noodzakelijk.

Binnen het plangebied zijn bomen aanwezig met geschikte invliegopeningen naar vermoedelijk achterliggende holtes/ruimtes. Hierdoor is de aanwezigheid van rust- en voortplantingsplaatsen voor boom bewonende vleermuizen niet op voorhand uitgesloten. Indien bomen gekapt dienen te worden, is aanvullend vleermuisonderzoek noodzakelijk indien niet op voorhand uitgesloten kan worden dat betreffende boom geschikte invliegopeningen naar achterliggende holtes/ruimtes bevat.

Dergelijke lijnvormige elementen zijn in de omgeving van het plangebied aanwezig in de vorm van een bomenrij langs de Lage Wal en de Abcovenseweg, tussen de Nieuwe Tilburgseweg en de Bacseweg.

Het is aannemelijk dat vleermuizen foerageren langs de groenstructuren van het openbaar groen binnen het plangebied. Een essentiële functie van de bosschage ten westen van het plangebied grenzend aan de Sporenring, als foerageergebied, is uitgesloten op basis van eerder uitgevoerd veldonderzoek.

3.6 Overige zoogdieren

Actueel en potentieel voorkomende

Uit bestaande gegevens komen waarnemingen naar voren van zoogdieren die beschermd zijn conform de Wet natuurbescherming. Het betreffen de bunzing, eekhoorn en steenmarter (Andere soorten art. 3.10).

Het plangebied is beoordeeld op typische kleinschalige landschapselementen, die duiden op de mogelijke aanwezigheid van rust- en voortplantingsplaatsen evenals geschikt biotoop voor beschermde grondgebonden zoogdieren. Het plangebied betreft voornamelijk agrarische percelen met boerderijen, erven, oude schuren en kleine bosschages met takkenrillen. Dit geheel is gelegen langs rand/overgangszones tussen verschillende (kleinschalige) landschapselementen, zoals bosschages, grasland en moeras met water. Het huidige biotoop is derhalve geschikt voor kleine marterachtigen waaronder bunzing, wezel en steenmarter.

Binnen het plangebied ontbreekt de aanwezigheid van voldoende (aaneengesloten) voedselrijk bos met dekking, hetgeen essentieel is voor de eekhoorn als leefgebied. Echter vormen de tuinen eveneens geschikt biotoop. Mogelijk foerageren eekhoorns incidenteel in het plangebied of nestelen ze zich in de kruin van de bomen. Tijdens het oriënterende veldbezoek zijn echter geen nesten in de aanwezige bomen van de eekhoorn aangetroffen. Een functie van het plangebied als essentieel leef- en/of foerageergebied van de eekhoorn is op voorhand uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen (prenten, wissels, latrines) of burchten van de das aangetroffen binnen het plangebied of de directe omgeving hiervan. Verder blijkt, na het raadplegen van verspreidingsgegevens bij de dassenwerkgroep en Stichting Das&Boom, dat ook in de omgeving van het plangebied geen burchtlocaties van de das aanwezig zijn. Een functie van het plangebied als (essentieel) leefgebied voor de das is daarmee op voorhand uitgesloten.

Effectanalyse

Het plangebied is gelet op huidige inrichting geschikt als leefgebied voor de (kleine) marterachtigen als bunzing, wezel en steenmarter. Een nadere beschouwing voor deze soorten, achten wij noodzakelijk. Een functie van het plangebied als (essentieel) leefgebied voor overige grondgebonden zoogdieren is op voorhand uitgesloten en vereist daarmee ook geen noodzaak tot nader onderzoek.

We verwachten dat algemene voorkomende zoogdieren, zoals konijn, egel, vos, ree en muizensoorten, voorkomen in het plangebied. Voor deze soorten geldt echter een vrijstelling

van ontheffingsplicht bij ruimtelijke ontwikkelingen. We achten nader onderzoek naar overige zoogdieren niet noodzakelijk.

3.7 Amfibieën en reptielen

Actueel en potentieel voorkomende

Uit bestaande gegevens blijkt het voorkomen van amfibieën die beschermd zijn conform de Wet natuurbescherming uit de omgeving van het plangebied. Het betreft hier de kamsalamander (Habitatrichtlijn soorten art. 3.5) en alpenwatersalamander (Andere soorten art. 3.10).

Kamsalamanders komen veelal voor in kleinschalige cultuurlandschappen met geïsoleerde, stilstaande, voedselrijke wateren met een goed ontwikkelde water- en oevervegetatie. Bovendien moeten de wateren vrij zijn van vis. Gelet op het grote oppervlakte van de Oosterplas en de aanwezigheid van vis, maakt dat dit ongeschikt is als leefgebied voor de kamsalamander. Bestaande gegevens (NDFF) bevestigen het voorkomen van deze soort in de ruime omgeving van het plangebied. Waarnemingen zijn afkomstig uit De Blaak en De zeven Vennen, op zeer grote afstand tot het plangebied. Geschikte voortplantingswateren (poelen) ontbreken binnen het plangebied zelf.

De Alpenwatersalamander is minder kieskeurig wat betreft zijn voortplantingsbiotoop. In het voorjaar komt deze soort in allerlei typen water voor, zolang het niet snelstromend of rijk aan vis is. De Oostplas bevat vis waardoor deze niet geschikt is als essentieel voortplantingswater voor de alpenwatersalamander. Geschikte voortplantingswateren (poelen) ontbreken binnen het plangebied zelf.

Een functie van het plangebied als voortplantingsbiotoop voor overige beschermde amfibieën is op voorhand uitgesloten. Binnen het plangebied ontbreekt de aanwezigheid van (geschikt) voortplantingswater in de vorm van permanent waterhoudende poelen of sloten. De plas in het oostelijke deel van het plangebied is mede gelet op de aanwezigheid van vis niet geschikt voor overige beschermde amfibieën.

Bestaande gegevens van beschermde reptielen uit de directe omgeving ontbreken. Waarnemingen van de levendbarende hagedis zijn afkomstig uit De Blaak en de Regte Heide, op aanzienlijke afstand tot het plangebied.

Effectanalyse

Het voorkomen van beschermde amfibieën en reptielen is op voorhand uitgesloten door het ontbreken van geschikt biotoop. Nader onderzoek naar amfibieën en reptielen is niet noodzakelijk.

3.8 Vissen

Actueel en potentieel voorkomende

Uit bestaande gegevens ontbreken waarnemingen van vissen binnen en in de omgeving van het plangebied, die beschermd zijn conform de Wet natuurbescherming (Andere soorten art. 3.10).

Beschermde vissen betreffen soorten die specifieke eisen stellen aan het habitat en veelal een beperkt verspreidingsgebied hebben. Binnen het plangebied ontbreekt de aanwezigheid van permanent waterhoudende plassen of sloten.

Effectanalyse

Op basis van de habitatseisen en verspreidingsgegevens is aanwezigheid van beschermde vissen binnen het plangebied op voorhand uitgesloten. Nader onderzoek naar beschermde vissen is niet noodzakelijk.

3.9 Ongewervelden

Actueel en potentieel voorkomende

Uit bestaande gegevens blijkt het voorkomen van de bosbeekjuffer in de omgeving van het plangebied die beschermd is conform categorie Andere soorten art. 3.10 Wnb.

De belangrijkste elementen, bepalend voor het voorkomen van de bosbeekjuffer, is de aanwezigheid van beschaduwde, koele en zuurstofrijke beken met een natuurlijk morfologie. Het plangebied als zijnde agrarische akkers en een diepe plas is hierdoor niet geschikt. Het voorkomen van de bosbeekjuffer is daarmee op voorhand uitgesloten.

Overige beschermde soorten ongewervelden zijn doorgaans zeldzame soorten met zeer specifieke habitateisen en een gering verspreidingsgebied. Gelet op de aard en inrichting van het plangebied als grasland is het ongeschikt als essentieel leefgebied voor overige beschermde ongewervelden.

Effectanalyse

Het voorkomen van beschermde ongewervelden binnen het plangebied is op voorhand uitgesloten op basis van bestaande verspreidingsgegevens en het ontbreken van geschikt biotoop. Nader onderzoek naar beschermde ongewervelden is niet noodzakelijk.

4 Natuurbeleidskader: Natuurnetwerk Nederland

4.1 Toetsingskader

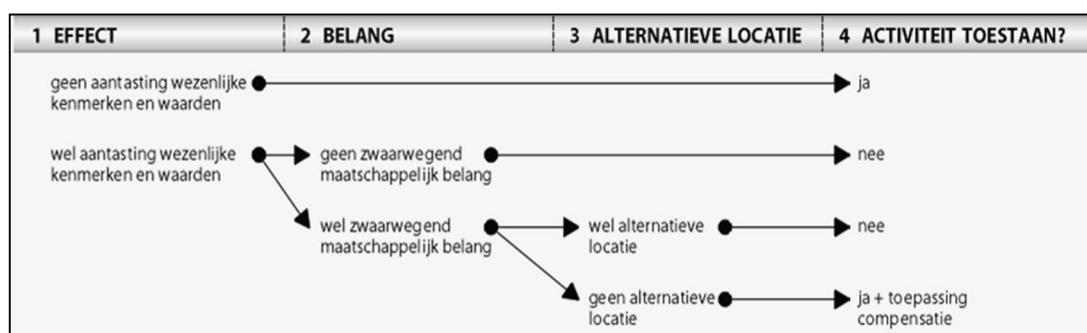
Het beleidskader van provincie Noord-Brabant bestaat uit:

- Provinciaal beleid:
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het Natuurnetwerk Nederland is op provinciaal niveau uitgewerkt tot het provinciale natuurnetwerk met kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden, beheergebieden en robuuste ecologische verbindingzones. De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan. Het NNB (Natuurnetwerk Brabant) is provinciaal vastgelegd in het Interim Omgevingsverordening 2020 (01-03-2020).

De afweging voor ingrepen in het NNN gaat volgens het “nee, tenzij-principe”. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op het NNN uitkomst bieden om projecten in het NNN te realiseren.

Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNB gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van ‘nee, tenzij, procedure’. In de provincie Brabant is externe werking van het NNB van toepassing. Een “nee, tenzij-toets” behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een Ruimtelijke Ordening (RO) -procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

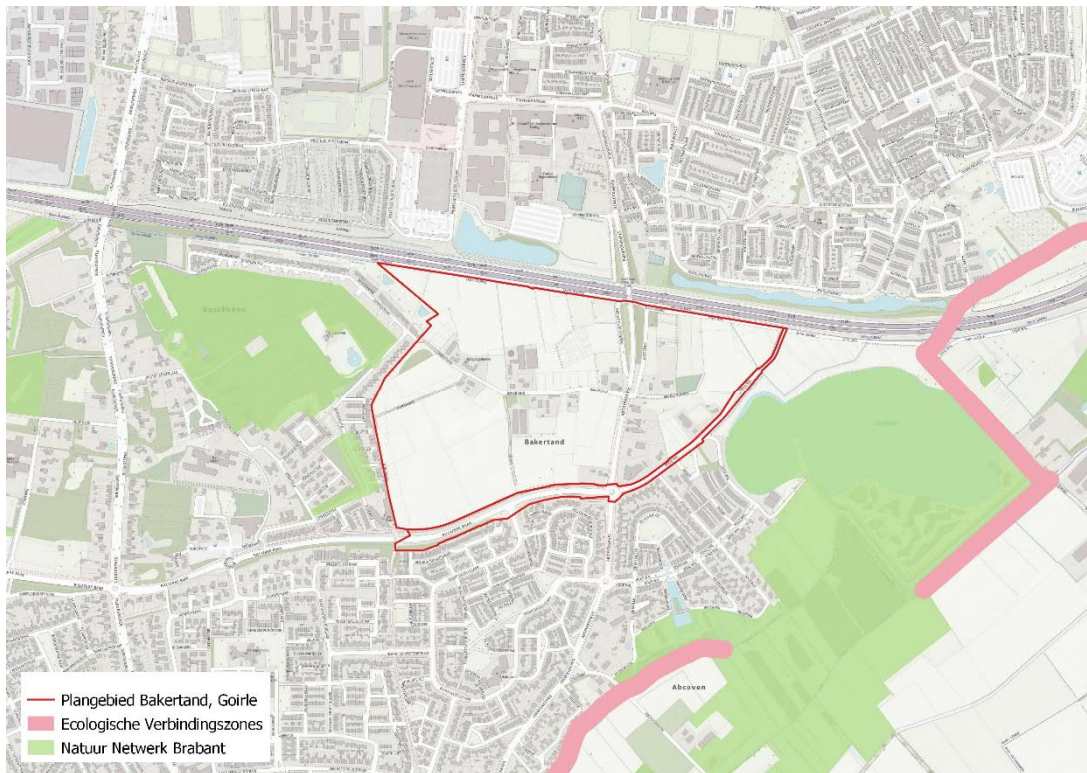

Figuur 6 Het ‘nee, tenzij’-principe van het compensatiebeginsel

Inventarisatie

Het plangebied bevindt zich niet binnen de begrenzing van het NNB, de groenblauwe mantel en/of de ecologische hoofdstructuur (EVZ). De ligging van het plangebied ten opzichte van NNN in de omgeving is weergegeven in Figuur 7. Ten oosten van het plangebied, op een afstand van circa 50 meter, bevindt zich de Oostplas die is toegewezen als Natuurnetwerk Brabant. Deze voormalige ontzandingsplas heeft het natuurbeheertypen

Zoete plas (N04.02). Ten westen van het plangebied bevindt zich op een afstand van tenminste 60 m de Boschkens wat eveneens onderdeel uitmaakt van het NNB, met beheertypen Droog bos met productie (16.03).

Figuur 7 Globale ligging van het plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van NNB, EVZ en de 'groenblauwe mantel' in de omgeving. Bron: ruimtelijkeplannen.nl

Analyse en toetsing effecten

Het plangebied bevindt zich niet binnen de begrenzing van het NNB, waardoor ruimtebeslag op voorhand is uitgesloten. Gelet op de afstand tot naastgelegen NNB en de barrièrewerking van tussengelegen gebouwen en infrastructuur zijn effecten vanuit de externe werking op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB niet aan de orde. Derhalve achten we een nadere procedure in de vorm van een 'nee, tenzij-toets' niet noodzakelijk. Er zijn geen belemmeringen vanuit provinciaal natuurbeleid aan de orde.

5 Conclusie en aanbevelingen

5.1 Wet natuurbescherming: onderdeel Natura 2000-gebieden

Gelet op de grote afstand van het plangebied tot nabijgelegen Natura 2000-gebieden, zijn directe effecten, zoals verdroging, vernatting, optische-, licht- en geluidsverstoring, met zekerheid op voorhand uitgesloten. Een nadere effectbepaling in de vormt van een Voortoets is hierdoor niet noodzakelijk.

Negatieve effecten als gevolg van een toename van stikstofdepositie zijn, gelet op de werkzaamheden en de afstand tot stikstofgevoelige habitattypen in nabijgelegen Natura 2000-gebieden niet met zekerheid op voorhand uitgesloten. Om de effecten hiervan in beeld te brengen dient een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd.

5.2 Wet natuurbescherming: onderdeel soortenbescherming

Er zijn soorten aanwezig of te verwachten binnen de invloedssfeer van het plangebied die beschermd zijn conform de Wet natuurbescherming en die mogelijk negatief beïnvloed worden met de voorgenomen ingreep. Dit betreft de volgende raakvlakken tussen beiden:

- Het plangebied heeft mogelijk een functie als leefgebied voor vleermuizen (beschermd conform art. 3.5 Wnb). De aanwezige gebouwen (woningen en/of schuren) zijn in potentie geschikt als rust- en voortplantingsplaatsen voor vleermuizen. Aanvullend onderzoek naar vleermuizen achten wij dan ook noodzakelijk indien amoveren van betreffende gebouwen aan de orde is. Men dient hierbij rekening te houden met de periode waarin vleermuisonderzoek uitgevoerd dient te worden. Dit betreft doorgaans de onderzoeksperiode tussen half mei tot en met september.
- De bomenrijen langs de Abcovenseweg en Lage Wal vormen mogelijk een vliegroute en dienen mogelijk als (essentieel) foerageergebied voor vleermuizen (beschermingsregime Habitatrichtlijn art. 3.5 Wnb). Dit maakt het mogelijk ook van essentieel belang voor de functionaliteit van (mogelijk) aanwezige verblijfplaatsen in de omgeving. Indien kap van deze bomen is voorzien, treden mogelijk negatieve effecten op voor de functionaliteit van rust- en voortplantingsplaatsen in de omgeving. De uitvoering van aanvullend onderzoek naar vleermuizen achten wij noodzakelijk. Men dient hierbij rekening te houden met de periode waarin vleermuisonderzoek uitgevoerd dient te worden. Dit betreft doorgaans de onderzoeksperiode tussen half mei tot en met september.
- Het plangebied heeft mogelijk een functie als leefgebied voor de steenuil en kerkuil (beschermd conform Vogelrichtlijn art. 3.1 Wnb). De schuur in het westelijk deel van het plangebied heeft gelet op het aantreffen van een kerkuil en de aanwezigheid van braakballen en krijtsproten, een functie als roestplaats voor de kerkuil. Overige boerderijen met aangrenzende tuinen en erven zijn tevens geschikt als leefgebied van de steenuil. Aanvullend onderzoek naar de daadwerkelijke functie van het plangebied voor de kerkuil en steenuil achten wij noodzakelijk. Men dient hierbij rekening te houden met de periode waarin onderzoek naar steenuil en kerkuil uitgevoerd dient te worden. Dit betreft doorgaans de onderzoeksperiode februari tot en met april.
- Het plangebied is geschikt als leefgebied voor de (kleine) marterachtigen als bunzing, wezel en steenmarter, met beschermingsregime Andere soorten artikel 3.10 Wnb. Aanvullend onderzoek achten wij noodzakelijk. Onderzoek dient met voorkeur te

worden uitgevoerd conform de Handreiking kleine marsters van de Provincie Noord-Brabant in de periode maart tot oktober.

Uitvoeringsfase

- Tijdens de uitvoeringsfase dient men rekening te houden met de aanwezigheid van algemeen voorkomende broedvogels. Alle broedgevallen zijn gedurende de broedtijd beschermd. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot augustus. Echter, afhankelijk van de lokale meteorologische omstandigheden, kan deze periode eerder of later beginnen en eindigen. Van belang is dat broedende vogels niet zodanig opzettelijk verstoord worden dat de gunstige staat van instandhouding van de soort in het geding komt.
- Naast bepalingen voor specifiek aangewezen soorten geldt krachtens artikel 1.11 (lid 1 & 2) van de Wet natuurbescherming, de algemene zorgplicht voor alle in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Via deze wet wordt eenieder medeverantwoordelijk gesteld voor de zorg en bescherming van flora en fauna en dient men geen handelingen uit te voeren die opzettelijk soorten kunnen aantasten.

5.3 Natuurnetwerk Nederland (NNN)/ Natuurnetwerk Brabant (NNB)

Het plangebied bevindt zich niet binnen de begrenzing van het NNB, waardoor ruimtebeslag op voorhand is uitgesloten. Gelet op de afstand tot naastgelegen NNB en de barrièrewerking van tussengelegen gebouwen en infrastructuur zijn effecten vanuit de externe werking op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB niet aan de orde. Derhalve achten we een nadere procedure in de vorm van een 'nee, tenzij-toets' niet noodzakelijk. Er zijn geen belemmeringen vanuit provinciaal natuurbeleid aan de orde.

6 Kansen voor biodiversiteit

Los van eventuele verplichtingen vanuit de wetgeving biedt dit project uitstekende kansen om de lokale biodiversiteit te versterken. Bovendien is in onze maatschappij een toename aan bewustzijn met betrekking tot biodiversiteit te zien. Naast de intrinsieke waarde van biodiversiteit, wordt het belang van biodiversiteit voor ons mensen steeds duidelijker. Dit past bij een duurzame gebiedsontwikkeling, het versterken van de (landschappelijke) identiteit en het realiseren van een gezonde en levendige wijk, waar zowel mens, plant als dier zich prettig voelt.

Voor de ontwikkeling van de woonkavels binnen Bakertand zie wij kansen voor diverse soorten flora en fauna. Hieronder zullen wij belangrijke kansen benoemen die een positieve bijdragen kunnen leveren voor natuur binnen en rondom het plangebied. Niet alle kansen zijn altijd mogelijk. Mogelijk zijn er tegenstrijdige ambities, zoals bijvoorbeeld de verdichtingsopgave voor de bebouwing versus de ruimte voor groen. Een goede balans is echter belangrijk.

Hieronder volgen puntsgewijs tips om voor projectlocatie Bakertand in Goirle de lokale biodiversiteit te versterken:

Ecologische zone tussen Bakertand en A58

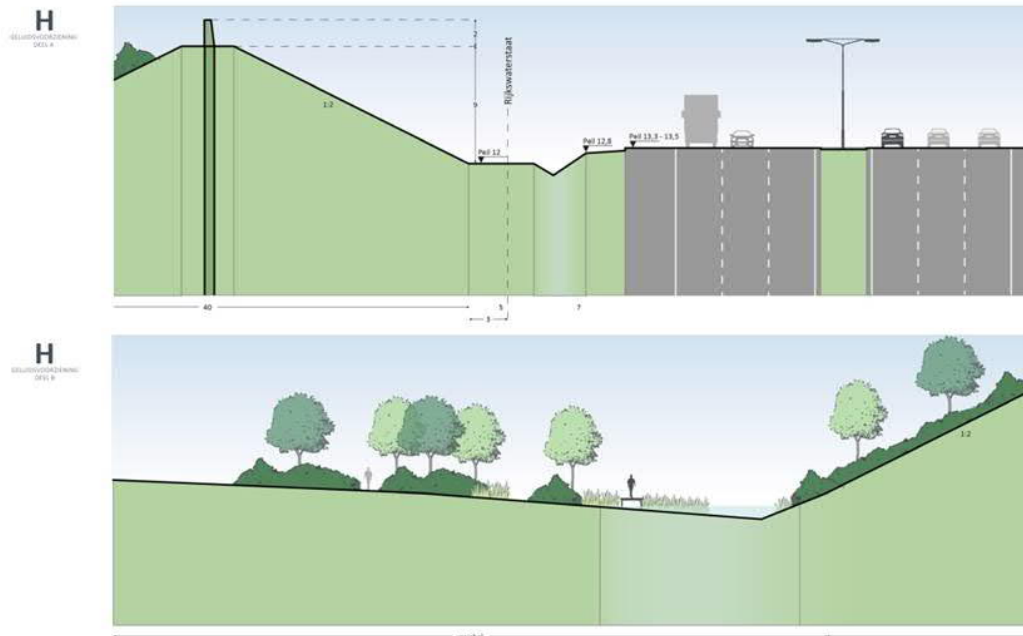
Tussen de Bakertand en de A58 zou een ecologische zone gerealiseerd kunnen worden. Op deze wijze wordt het groene gebied Boschkens via de Bakertand en een onderdoorgang (faunapassage) bij de Abcovenseweg verbonden met het buitengebied. Op basis van historisch grondgebruik en de nu nog aanwezige vegetatie, lijken er reële kansen voor hoogwaardige, kwel gerelateerde natuurtypen. Ook is gebleken dat de Bakertand als het ware een zijdalletje van de Oude Leij is. Het noordelijk deel van het oude beekdalletje is onder de A58 verdwenen. Het zuidelijke deel ligt er nog min of meer. Wij zien kansen door de aanwezige kwelzone niet op te hogen maar zoveel als mogelijk te behouden en te versterken. Hiervoor moeten wel de ecohydrologische situatie nader beschouwd worden, eventueel met cofinanciering (zie kopje financiering)

Geluidswal

Aan de noordkant grenst het plangebied Bakertand aan de A58. De aanleg van een geluidswerende voorziening is noodzakelijk om woningbouw mogelijk te maken. Deze geluidswal is echter gesitueerd in de noordelijke zone die juist veel potentie heeft voor ontwikkeling van vochtige (kwel)natuur. Ophogen in dit gebied staat dan ook haaks op de potentie voor dit natuursysteem. Zaak is om te trachten het ruimtebeslag van de grondwal op het maaiveld zo klein mogelijk te houden. Dit kan op verschillende manieren of een combinatie ervan.

Wij zien kansen om met de vormgeving van de geluidswal te zorgen voor minder ruimtebeslag door deze veel steiler te laten verlopen het landschap te laten volgen. Het toepassen van zonnepanelen knelt met natuurontwikkeling. Door de grondwal op hogere plekken te bebossen is hier alleen zeer extensief onderhoud nodig en ontstaat er een voor biodiversiteit gunstige overgang van drogere bosnatuur naar vochtige, bloemrijke

graslanden met poelen. Bij de aanleg van de grondwal kan ook prima een vleermuisbunker ingebouwd worden.

Natuurinclusief wonen

Vanuit de ecologische zone kan er een fijnmazig netwerk opgebouwd worden dat de natuur de wijk intrekt.

- Gebouwen **natuurinclusief ontwerpen en bouwen**, dat wil zeggen met ingebouwde nestkasten voor vogels en vleermuizen.
- Overige **faunavoorzieningen** als insectenhôtels, marterboxen en egelhuisjes
- Kies voor doelsoorten, in dit geval bijvoorbeeld de kerkuil, iepenpage, huismus, zwaluwen, alpenwatersalamander, kamsalamander, vlinders en wilde bijen.
- De basis in een **gezonde bodem**, in dit geval geeft een schrale bodem een bloemrijker resultaat.
- Gebruik alleen **inheemse, streekeigen beplanting, biologisch geteeld** zonder gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen.
- **Gemengde hagen** en benader met houtwallen **natuurlijke bosranden**: houtwallen met bomen, heesters en ruigtestrook die overgaat in bloemrijk grasland.
- **Gemengde boomsoorten** in groepsverband in plaats van laanstructuren, gemengde hagen en veel wilde bloemen die door goede soortensamenstelling zorgen voor een zeer lange bloeiperiode in het gebied
- **Beplante wadi's**, niet met gras, maar met struiken, vaste planten en kruiden die opgewassen zijn tegen wisselende waterstanden
- Verdiep de wadi's om poelen te maken. **Een natuurlijk ingerichte pool** past perfect in het herstel van het landschap en geeft een boost aan biodiversiteit omdat het tal van andere soorten aantrekt.

- **Bloemrijke bermen en graslanden**, gebruik alleen streekeigen, inheemse zadenmengsels die passen bij het type bodem.
- Keuze van beplanting die zorgt voor een **lang bloeiseizoen**. Zorg naast voedsel voor vlinders, wilde bijen en andere insecten ook voor voldoende drachtplanten (voedsel voor rupsen) en **schuil- en overwinteringsmogelijkheden** (hagen, houtwallen, dood hout, stukken kale grond, strooisellaag, stapelstenen).
- Koppel een **groenbeheerplan** aan het ontwerp waarin ecologisch beheer de standaard is. Dat wil zeggen maaien en afvoeren **faseren in ruimte en tijd**. Laat elke maai- en snoeibeurt stukken vegetatie ongemoeid (ook in de winter) en rouleer deze stukken. Stem dit beheerplan goed af met de toekomstige beheerder.
- **Betrek toekomstige bewoners** bij het groenbeheer en de natuurwaarde van hun directe woonomgeving.

Kerkuil

Voor de ontwikkeling van het gebied zien wij kansen voor in het bijzonder kerkuil. Bakertand vormt in de huidige situatie leef-/foerageergebied voor de kerkuil. Om de natuurwaarde in de omgeving te behouden en versterken kunnen delen van het plangebied worden ingericht als geschikt leef- en/of foerageergebied voor deze soorten. Denk hierbij aan een kleinschalige inrichting van het plangebied dat aantrekkelijk is voor potentiële prooien zoals muizen en insecten. Mogelijke maatregelen die genomen kunnen worden zijn het creëren van:

- overhoeken;
- kruidenzomen;
- ruigten;
- struwelen;
- takkenrillen, houtstapels, composthoppen en mesthoppen;
- kortgrazige percelen, zoals schapen- en paardenweitjes;
- hoogstamboomgaarden;
- aanplanten van struiken en bomen die noten of vruchten dragen;
- plaatsen van hogere paaltjes (uitkijkposten);
- ophangen van nestkasten.

Betrekken lokale partijen

Voor een integrale ontwikkeling is het mogelijk om de ambities van lokale groene partijen op te halen. Het Biodiversiteits-Team Goirle zou hierbij betrokken kunnen worden, gezien de lokale gebiedskennis die zij hebben. Participatie van bewoners: nieuwe bewoners betrekken bij de natuur in en rondom hun woonwijk en actief informeren hoe ze hun tuin klimaatadaptief en vogel- en vlindervriendelijk kunnen inrichten en wat daar de meerwaarde van is. Een groene uitstraling kan mogelijk ook in het bestemmingsplan vastgelegd worden.

Financiering

Integrale Gebiedsopgave A58 van de regio Hart van Brabant, vastgesteld als beleidsstuk door zowel Goirle als Tilburg. Hierin wordt onder 'afspraken' bij 'natuurontwikkeling' specifiek de Bakertand genoemd. De natuurontwikkeling binnen Bakertand kan opgevoerd worden bij het groenontwikkelfonds Brabant voor cofinanciering. Om het gebied onder te brengen in het Natuurnetwerk is een goede analyse van de ecologische potenties essentieel. Hiervoor dient nader onderzoek uitgevoerd te worden naar de bodem en hydrologie.